

for alle kommer bort fra enhver Beskatning efter Hartkorn, hvilket er en urimelig Beskatning.

Overfor det ærede Medlem Hr. Wilmann skal jeg saa blot citere to Linier af, hvad det ærede Medlemmes Meningsfælle, afdøde Jacob Christensen, som Socialdemokratiets Ordfører har udtalt i 1910: „Man maa ikke glemme, at den Hartkornsskat, der i Øjeblikket hviler paa Jorden, er i høj Grad uretfærdig i sine Virkninger.“ Disse Ord har Gyldighed den Dag i Dag.

Jeg skal dernæst gøre nogle afsluttende Bemærkninger om hele dette Spørgsmaal. Det ærede Medlem Hr. Henningsen var saa elskværdig at betegne mig som Særinteressernes Mand, som en Mand, der førte storagrarisk Skattepolitik o. s. v. Jeg synes, at det ærede Medlem skulde holde sig for god til at gaa i Lære hos den Mand, der i Fjor først paa et Møde, hvor det fuldstændig mislykkedes for ham, og dernæst i en Pjece, som blev omdelt til Tingets Medlemmer, gjorde Forsøg paa at tillægge mig alle mulige slette Motiver. Det mislykkedes den Gang for den paagældende overfor Husmændene i min Hjemegn, og jeg tror ogsaa, noget saadant vil mislykkes for det ærede Medlem Hr. Henningsen. Naar jeg har ført Kampen mod Grundskylden, er det, fordi jeg mener, at den er en ensidig og uretfærdig Beskatningsform. Jeg har for søgt ved en meget omfattende, og jeg kan godt sige besværlig Undersøgelse at faa hele Spørgsmaalet vedrørende By og Land belyst paa en saadan Maade, at man virkelig fik Klarhed over Forholdet. Jeg har søgt at erstatte de mange mere eller mindre daarligt underbyggede Paastande med Beviser, med en Dokumentation af Forholdene, som de er, og som de vil blive efter Gennemførelsen af de forskellige foreliggende Forslag. Jeg har gjort det ud fra Ønsket om at faa hele Spørgsmaalet afgjort paa Grundlag af de virkelige Forhold under Hensyn til, hvad der er ret og rimeligt; naar de praktisk foreliggende Forhold i Kommunerne tages i Betragtning. Jeg har gjort det for at undgaa, at vi faar en Skattereform, der bygger paa taagede Teorier, som i Praksis vil give et helt andet Resultat end det, som Befolkningen venter sig efter den paagaende georgeistiske Agitation, som er ført Landet over. Naar de rene Grundskyldstilhængere, som jeg forstaar, at det ærede Medlem Hr. Henningsen er Talsmand for, gerne vil slaa sig op som de mindre Jordbrugs sande Riddere og Talsmænd og helst vil frakende os andre, fordi vi er Modstandere af Grundskylden, baade For-

staaelse, Sympati og Velvillie for den danske Husmandsstand og vil give det Udseende af, at vi vil varetage specielt det større Landbrugs, den danske Gaardmandsstands Interesser paa Bekostning af de mindre Jordbrug og andre Samfundsklasser, saa vil jeg nedlægge en bestemt og energisk Indsigelse derimod. Det, jeg ønsker, og det, som man ønsker ude i den danske Bondestand, er en retfærdig Fordeling af Skatterne under Hensyn til alle foreliggende Forhold. Andet og mere har jeg aldrig gjort mig til Talsmand for, og andet og mere ønsker man ikke i den danske Gaardmandsstand.

Den danske Gaardmandsstand kan med rank Holdning og med en vis Stolthed se hen paa sin Indsats til Gavn for den danske Husmandsstand. Jeg har ikke Lov til at fordybe mig i dette Spørgsmaal nu, men jeg vil blot i den Henseende pege paa den Indsats, som blev gjort fra den danske Gaardmandsstands Side, da Andelsmejerierne og -slagterierne, Andelsbevægelsen i det hele, rejste sig. Hvem var det, der rejste den? Det gjorde den danske Gaardmand. Og hvorledes bar han sig ad den Gang? Han tog Husmændene med ind i disse Selskaber, Mejerier og Slagterier; og ikke alene det, men han gav dem den fulde, lige Stemmeret, uden Hensyn til om de havde 1 Ko eller 100 Køer, 1 Gris eller 1 000 Grise. Og jeg vil sige, at jeg er stolt over at være Søn af en af de Gaardmænd, som den Gang gik i Spidsen ved Rejsning af den danske Andelsbevægelse, gik i Spidsen for at frelse det danske Landbrug ud af den vanskelige Krise, hvori det befandt sig. Jeg ved, at nogle af dem, der den Gang gik i Spidsen, gjorde det absolut ikke for egen Vindings Skyld, fordi de selv havde en Produktion, der bragte dem store Priser, men de tog Sagen op, fordi de ønskede gennem en Solidaritetsfølelse, en Fællesskabsfølelse imellem de store og de smaa Landbrug at rejse det danske Landbrug, og fordi de ønskede gennem Andelsbevægelsen at skabe ligelige Forhold for dem alle, hvad enten de havde lidt eller megen Jord. Det er den Indsats, som den Gang blev gjort af den danske Gaardmandsstand; og jeg vil en Gang for alle slaa fast, at jeg ønsker ikke i nogen Henseende at gøre Uret imod de smaa Jordbrugere, tværtimod. Jeg har i min Virksomhed, i Landboforeninger, Kreditforeninger o. s. v., haft Lejlighed til at se saa mange smaa selvstændige veldrevne Landbrug, saa mange smaa lykkelige Hjem, hvor Flid og Sparsommelighed gaar Side om Side som ingen andre Steder i vort Samfund, og jeg vil betragte mig selv som